

SENASTE NYTT FRÅN STIFTELSEN LIVSLUSTS HEM OCH YRKESKOLA FÖR FÖRÄLDRALÖSA OCH ANDRA UTSATTA UNGDOMAR I LETTLAND

Ingen ljusning i Lettlands ekonomi

Det ekonomiska läget är fortfarande krisartat. Lettland har fått ett lån på 7,5 mdr Euro av IMF, EU och Norden. Villkoret är att de genomför en långtgående stabiliseringsplan för landets ekonomi. Den innebär bland annat kraftigt sänkta löner, upp till 50%, för offentliganställda och nedläggning av skolor och sjukhus med många arbetslösa som följd. Köpkraften minskar och företagen måste dra ner på personal. Arbetslösheten är i snitt ca 15%. På en del ställen på landsbygden saknar mer än hälften arbete. Stora delar av befolkningen har det mycket svårt. Många klarar sig enbart tack vare de allt vanligare soppköken och genom att tigga på gatan.

Det är klart att tidigare Livslust-elever också drabbas. Många har förlorat arbetet och har svårt att försörja sig. Om de också förlorar sin bostad kan det bli nästan omöjligt att komma på fötter igen. Därför gör vi vad vi kan för att hjälpa dem med mat och hyra genom omprioriteringar samt tack vare en del extra bidrag.

Lång anpassning ger goda resultat

Åldersfördelningen i en befolkning förskjuts naturligt över tiden beroende på skiftande födelsetal eller migration. För närvarande minskar antalet skolelever i Lettland, men trots det ökar antalet unga i vår målgrupp. Troligen som en följd av den ekonomiska krisen. I år har vi haft fler sökande än vanligt så det verkar stämma. 22 nya elever fick plats och började i september. De nya ägnar hela första terminen åt att anpassa sig. De får tid att lära känna varandra och de vuxna på skolan och sätta sig in i de dagliga rutinerna. De är

ofta dåligt motiverade när de kommer och har egentligen inte funderat närmare på framtiden, vilket de får göra nu. Var och en utformar sen en egen plan för att nå sina mål. Under hösten får de också prova på den yrkeslinje de valt och testa de andra. Om de hellre vill gå en annan utbildning kan de byta. Programmen är auktoriserade på nivå 1 i det lettiska skolsystemet, vilket öppnar för vidareutbildning.

Examen i juni för sömmerskor, målare och snickare.

Vi har nu 43 elever på skolan, ungefär lika många pojkar som flickor. Två av de elever som blev färdiga i juni valde att stanna ett extra år i Aizupe i stället för att ge sig ut på en osäker arbetsmarknad. De får repetera det de lärt sig och bättra på sin yrkespraktik. De får också extra träning i engelska och datoranvändning. Av de övriga som blev färdiga i juni valde de flesta – i brist på arbetstillfällen - att studera vidare på andra yrkesskolor med stöd av olika stipendiefonder.

Idrott och friluftsliv ingår i den sociala rehabiliteringen och det drogförebyggande programmet.

En trygg gemenskap är grunden för personlig utveckling.

Intresse för Livslusts metoder

Livslusts metoder har vuxit fram under åren och varit föremål för ständig utveckling. Våra goda resultat väcker uppmärksamhet. Det går bra för över 80% av våra tidigare elever, vilket kan jämföras med andra liknande institutioner där man har väsentligt sämre resultat enligt de upplysningar vi kunnat få fram. Vi vill naturligtvis se att fler utsatta ungdomar i både Lettland och andra länder ska få en bra framtid. Därför vill vi gärna dela med oss av vår erfarenhet till andra som arbetar med föräldralösa unga och unga från dysfunktionella familjer. Vi kan märka ett ökat intresse från flera kommuner bl.a. Carnikava och Burnieku där man satt igång en process för att implementera Livslusts metoder för utsatta barn och ungdomar. Burnieku planerar att öppna ett pilotprojekt enligt Livslust. Om detta slår väl ut finns det anledning att tro att även andra kommuner kommer att ta efter. Vi delar gärna med oss av våra erfarenheter men har inga ambitioner att själva starta någon ny verksamhet. Om det finns intresse kommer vi att erbjuda utbildningsplatser på vår skola för att lära ut hur vi arbetar.

Svensk utbyteselev i Aizupe rapporterar

Minna i mössa med flickorna i syverkstaden.

"Jag heter Minna Talomaa och går TextilForm&Design på Vackstanäsgymnasiet i Södertälje. Just nu är jag utbytesstudent hos Livslust. Idag är det kallt och snöar vilket jag tycker är supermysigt. Alla är verkligen trevliga och både lärare och elever gör allt för att jag ska trivas och känna mig som hemma. På mornarna deltar jag i "Den stora cirkeln" där alla får uttrycka hur det känner sig, ibland är det med ord och ibland genom att likna sin känsla med en färg. Jag tycker att detta är ett bra sätt att starta dagen på eftersom man får en chans att berätta hur man känner sig. Jag får spendera mycket tid i syverkstaden för att lära mig olika tekniker inom textil vilket är väldigt lärorikt men jag får även delta i keramikkurser och teckningskurser samt föreläsningar. Så jag lär mig otroligt mycket. I förrgår hade vi besök av en polis som föreläste om beroende och dess konsekvenser vilket jag anser är väldigt bra speciellt för dessa ungdomar då de löper stor risk att hamna i ett beroende. Jag har även fått hjälpa till mycket på engelsklektionerna för att få eleverna att prata mer. Lärarna säger att jag är till stor hjälp och det glädjer mig att jag kan bidra med något.

På kvällstid ser eleverna till att jag är med och deltar i deras aktiviteter. Jag försöker att ge så mycket jag kan och häromdagen lärde jag en av eleverna att spela lite piano så att vi sedan kunde spela fyrhänt. Det var verkligen roligt.

Sjargongen mellan eleverna här är otroligt härlig och de säger själva att det är skönt att umgås med andra som också har en bakgrund full av problem. Jag tror att det är detta som gör att sammanhållningen blir så stark. De har alla något gemensamt. Enligt mig är skolan en underbar organisation då den kan erbjuda utsatta ungdomar en mycket bättre framtid."

Roliga utflykter stärker sammanhållningen.

Den årliga skördefesten

I det stora vackra sällskapsrummet på tredje våningen surrade två elever utklädda till bin för att presentera de olika programpunkterna som innehöll mycket sång och musik och en stor överraskning. Det var den tidigare Livslust-eleven Baiba Belova som tagit med sig sina kamrater från designprogrammet på Rigas Purvciems Craft School och Studio "Defile" i Riga. Vackert sminkade och med tjuguså håruppsättningar höll de en bejublade modevisning där de dansande visade klänningar som de själva hade designat. Som sig bör på en skördefest fanns här rikligt med jordbruksprodukter, många olika sorters bröd och läckra kakor i stora högar. Vinnarna i en frågesport fick honungsburkar i pris. Hela skolan var pyntad med allt möjligt som hämtats från naturen och eleverna ställde ut sina keramikalster tillsammans med produkter från syverkstaden.

En vuxen förebild gör skillnad

Det är grundtanken i Mentor Sveriges arbete vars främsta syfte är att ge ungdomar styrka att stå emot våld och droger. Det handlar om att hjälpa unga att finna sig till rätta i samhället. Mentor Sverige, SEB och Livslust startar nu ett samarbete i Lettland, som innebär att personal från SEB i Riga blir mentorer för tidigare Livslust-elever. Eleverna har just slutat skolan och behöver stöd och hjälp som de inte kan få eftersom de saknar en egen familj. Vi ser fram emot detta samarbete som vi tror kommer att betyda mycket för våra tidigare elever. (Läs mer om Mentor på www.mentorsverige.se)

Līga började som kökselev 2008, Zane går sömmerskeprogrammet sedan mars i år och Kaiva började i september och har valt kökslinjen.

Livlust-elever praktiserar hos Oriflame

Det var så lyckat förra året när två Livlust-elever fick vara med och arbeta i konferensteamet på Oriflames Gold Conference i Aten så i år fick två nya elever denna unika chans. Det blev Ruta Ivancikova och Arvids Rozitis som blev uttagna till årets event i Rom i augusti och här är utdrag ur deras rapport:

Ruta: "Det var första gången jag var utomlands. De två veckorna i Italien var de bästa i sommar. Jag har massor av minnen och är jätteglad för att jag fick vara med."

Arvids: " Jag träffade många människor från olika länder och fick arbeta med dem också. Det var en riktigt bra övning i engelska. Jag fick nya vänner som jag håller kontakt med. En bra sak var att de behövde någon som kunde ryska. Om jag fick chansen en gång till skulle jag inte tveka att tacka ja!"

Modris Eglitis, praktikant på Oriflames kontor i Stockholm, stortrivs. Personalen har tagit emot honom på ett fantastiskt sätt och han får meningsfulla arbetsuppdrag. Modris har funnit sig väl till rätta men saknar bostad från mitten av februari till juni 2010. Kontakta oss om ni vet var han kan bo. livlust@telia.com eller 08-6607784.

Ledningsgrupp från Electrolux besökte Lettland i september

"Vi var tio personer från Electrolux som besökte Livlusts skola i Aizupe. Dzivesprieks ordförande Edjis Petersons berättade om hur det hela började och hur de arbetar. Hans stora engagemang för eleverna syntes tydligt. Två elever guidade oss runt och vi blev väldigt imponerade av hur duktiga de var på att tala engelska. De visade oss syverkstaden och snickeriet, stoltheten lyste i deras ögon när de visade oss de genomarbetade vackra handarbetena. De talade mycket om vikten av att vara en god kamrat och vad det innebar.

Det var ett mycket trevligt besök, och vi uppskattade den positiva stämningen och hur bra eleverna såg ut att må på skolan."

Maria Eriksson, Electrolux

Oskars och Igors överst t.v. grillar pinnbröd med svenska vänner.

Vi söker sommarvärdar för 2010

Snart är det jul, men vi behöver ändå kasta en tanke åt nästa sommar då vi behöver fler sommarvärdar. Om ni vill veta vad det innebär att ha ett par Livlust-elever under sommarlovet så ta kontakt med Eva Ribbing på eva.ribbing@comhem.se eller 08-612 27 33.

Ny ordförande i Stiftelsen Livlust

Martin Moström tar över ordförandeskapet från Eva Christensson. Martin är civilekonom och delägare i Retail House, en strategisk retailbyrå som hjälper handeln att driva försäljning och bygga varumärke i butik. Martin är gift med Carmen och de har 2 pojkar på 7 och 9 år. Martin har varit med i Livlusts styrelse sedan i vintras. Maria Cakste, också styrelsemedlem, blir ny ekonomiansvarig. Eva blir kvar i styrelsen.

Torbjörn Torell har efter många år i styrelsen beslutat sig lämna på grund av tidsbrist. Tack Torbjörn för alla insatser och goda råd.

Livlustgolven 2009

För fjärde året i rad arrangerades Livlustgolven. I år med ett rekordstort antal deltagare. 120 golfare mötte upp en solig tisdagsmorgon i början av september på Täby Golfklubb. SEB var medarrangör och ett välfyllt prisbord med fina priser från Berntson Brands, Brandskyddsföreningen, Design House Stockholm, Läkerol, MC Collection, Oriflame, SEB, Swedish Match, Såstaholm, Täby GK, Vattenfall, Vitalt Vetande och White Guide väntade spelarna efter väl genomfört värv.

Stort tack till alla golfare och sponsorer som genom deltagande och extra bidrag finansierar 2 elever ett helt år!

Köp en julklapp tillverkad hos Livlust

Ni som vill köpa Livlusts julkort eller julklappar som tillverkats i skolans verkstäder kan kontakta vårt kansli på livlust@telia.com eller telefon 08-6607784. De flesta produkterna finns att se på vår hemsida www.livlust.com Vi kommer att ha julmarknader på följande företag: 1 dec SEB Östermalmstorg; 7 dec Oriflame Cosmetics; 11 dec Electrolux; 16 dec SEB Rissne och 17 dec Länsförsäkringar.

Livslust är toppen.

Färdiga elever lämnar handavtryck som minne.

En del av allt som hänt sen sist:

- Ett seminarium om familjeplanering för skolans personal med Dr. Anita Plume vid Lettlands Familjecentrum.
- Seminarium för eleverna om trafficking.
- Sommarutflykt med psykolog Ilona Luksa.
- Examensparty.
- Ceremoni där eleverna, som var på väg att lämna skolan, satte sina handavtryck på caféväggen som minne.
- Tvådagars camping-utflykt till Roja och Kolka.
- Eleverna har gjort ett nytt nummer av sitt eget nyhetsbrev "Durvis" = Dörren.
- Sveriges Radio P1 har sänt ett inslag inspelat på skolan.
- Konsertbesök till Slampe kulturhus.
- Eleverna har besökt If och Nordea i Riga och gått på fotbollsmatch.
- Terränglopp för eleverna.
- Utflykt till zoo i Riga.
- Gisela Ivarsson från World Childhood Foundation har besökt skolan.
- "Ungdomar mot Aids" har gjort flera besök under perioden och pratat med eleverna
- Flickklubben och Pojkklubben har haft regelbundna möten.
- Fyra lärare från ESS-gymnasiet i Stockholm har gjort ett tvådagars studiebesök på skolan.

Tack för allt stöd vi får från trogna volontärer, samarbetspartners och faddrar och tack till företag och privatpersoner som skänker pengar, varor och insamlade kläder.

Stiftelsen Livslusts Årsredovisning 2008 går att beställa från kansliet livslust@telia.com

Stiftelsen Livslust

Box 29092, 100 52 Stockholm,

Tel: 08-660 77 84,

E-post: livslust@telia.com

Hemsida: www.livslust.com

Postgiro: 900742-8

Bankgiro: 5190-4688

Org.nr: 802018-1064

Generalsekreterare: Elisabeth Melin Cejje

Styrelse: Martin Moström, ordförande, Maria Cakste, Elisabeth Melin Cejje,

Eva Christensson, Rikard Josefson, Carl Johan Smith

Beskyddare: H.M. Drottning Silvia

Hjälp oss att hjälpa utsatta tonåringar

Företag kan gå in med långsiktigt stöd som **SAMARBETSPARTNER**. Privatpersoner och företag kan som **LIVSLUST-FADDER** stöda verksamheten med ett valfritt belopp varje månad. Man kan ge enstaka **BIDRAG** i samband med julen eller t.ex. en födelsedag. Man kan vara **SOMMARVÄRD** eller **KÖPA PRODUKTER** tillverkade vid skolan.

Vill du veta mer, kontakta oss på 08-660 77 84 eller livslust@telia.com eller www.livslust.com

Samarbetspartners 2009: Colorex, Electrolux, Essen, Knauf, KPMG, Krasu Serviss, Länsförsäkringar, Nordea Latvia, Oriflame Cosmetics, SEB, Snickers Workwear, Tikkurila-Vivacolor, Vairak Saules
Större bidragsgivare organisationer 2009: Helge Ax:son Johnsons Stiftelse, IKEA Stiftung, Johanniterorden, NVO, Radiohjälpen, Sigrid Buchs Stiftelse, World Childhood Foundation